

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

EĞİTİM FAKÜLTESİ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
PİYANODA KARŞILAŞTIĞI TEKNİK SORUNLAR

DEĞER ŞAHİN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Van, 2017

EĞİTİM FAKÜLTESİ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
PİYANODA KARŞILAŞTIĞI TEKNİK SORUNLAR

Değer ŞAHİN

Danışman
Doę. Dr. Hüseyin YÜKRÜK

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitim Anabilim Dalı
Müzik Eğitim Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2017

KABUL VE ONAY

Değer Şahin tarafından hazırlanan *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyanoda Karşılaştığı Teknik Sorunlar* başlıklı bu çalışma, / / tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

[İ m z a]

[Unvanı, Adı ve Soyadı] (Başkan)

[İ m z a]

[Unvanı, Adı ve Soyadı] (Danışman)

[İ m z a]

[Unvanı, Adı ve Soyadı]

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Doç.Dr. Fuat TANHAN
Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun Yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[Jüri Tarihi]

[İmza]

[Değer ŞAHİN]

ÖZET

ŞAHİN, Değer.*Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyanoda Karşılaştığı Teknik Sorunlar*, Yüksek Lisans Tezi, Van, 2017.

Bu araştırma, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde piyano eğitimi alan öğrencilerin karşılaştıkları teknik sorunların tespitine yönelik hazırlanmıştır. Bu çalışmada, öğrencilerin karşılaştıkları öğrenme güçlüklerinin neler olduğu, öğrencilerin çalışma imkânlarının yeterli olup olmadığı, öğretmenlerin öğrencilerine piyano eğitimi verirken uyguladıkları öğretim yöntemleri incelenerek, öneriler sunmak amaçlanmaktadır.

Araştırma verileri, literatür tarama ve anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Literatür taramasıyla makaleler, tezler ve kitaplar araştırılmış ve araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Oluşturulan anketler, ilgili kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra, çalışma grubundaki lisans 1. sınıf öğrencilerine ve Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan piyano öğretmenlerine uygulanmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Malatya İnönü Üniversitesinden 16, Erzurum Atatürk Üniversitesinden 24, Yüzüncü Yıl Üniversitesinden 9, Erzincan Üniversitesinden 28, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinden 19 olmak üzere lisans 1. Sınıfta okuyan toplam 96 öğrenci oluşturmuştur. Aynı zamanda, Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesi, Ağrı Merkez Güzel Sanatlar Lisesi, Erzincan Merkez Güzel Sanatlar Lisesi, Malatya Abdulkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenleri başta olmak üzere, toplam 50 piyano öğretmeni yapılan ankete katılmıştır. Anket sonucu ulaşılan veriler, frekans ve yüzde tabloları oluşturularak açıklanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda;

- 1-Öğrencilerin yararlandığı ders kitaplarının, teknik becerilerini geliştirebilmek açısından tek başına yeterli olmadığı,
- 2-Öğrencilerin sıklıkla öğretmen değişikliği yaşadığı ve bu durumun çalışma verimini düşürdüğü,
- 3-Öğrencilerin haftalık ders saatlerinin yeterli olmadığı,

4-Öğrencilerin Gsl'de yararlandıkları piyanoların sayısının yeterli olmadığı ve yıllık bakımlarının düzenli yapılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler

Güzel Sanatlar Lisesi, piyano, piyano tekniği, piyano eğitimi.

ABSTRACT

ŞAHİN, Değer. *Technical Problems Encountered by the Undergraduate First-year Students in Musical Education at the Piano*, Master Thesis, Van, 2017.

This research was prepared to detect the technical problems encountered by the students who are taking piano education in Anatolian High Schools of Fine Arts. In this study, it is aimed to present the suggestions by examining what the learning difficulties are faced by students, whether or not the students have enough facility while they are working, and the teaching methods applied by teachers when giving piano education to the students.

The research data used in this study are obtained by using literature survey and questionnaire method. Articles, theses and books were searched through the literature review and the theoretical framework of the research was established in this way. After obtaining the required permissions from the relevant institutions, the created questionnaires were applied to the teaching groups that include the undergraduate first-year students and piano teachers working in Anatolian High Schools of Fine Arts.

The research study group consisted of a total of 96 undergraduate first-year students, including 16 from Malatya İnönü University, 24 from Erzurum Atatürk University, 9 from YüzüncüYıl University, 28 from Erzincan University and 19 from Ağrı İbrahim Çeçen University. At the same time, a total of 50 piano teachers including Erzurum Yakutiye Fine Arts High School, Ağrı Center Fine Arts High School, Erzincan Center Fine Arts High School, Malatya Abdulkadir Eriş Fine Arts High School teachers have participated to the survey. The results of the questionnaires are explained by examining the frequencies of the questionnaires data, and percentage tables. The following conclusions are reached in the direction of the findings obtained;

1. The textbooks used by the students are not sufficient solely to improve their technical skills,

- 2- Students often experience teacher change and this reduces the efficiency of work
- 3- Students' weekly lesson hours are not enough,
- 4- The number of pianos that students use in Anatolian High Schools of Fine Arts is not enough and the maintenance of them is not done regularly.

Keywords

High School of Fine Arts, piano, piano technique, piano education.

TEŞEKKÜR

Bu araştırma sürecinde; benden yardımını ve desteğini esirgemeyen, sabır ve özveriyle yön veren, bilgi ve deneyimleriyle araştırmanın sağlıklı yapılabilmesine katkı sağlayan tez danışmanım Doç. Dr. Hüseyin YÜKRÜK'e,

Yapıcı eleştirileri, önerileri, birikimleri ve sonsuz desteğiyle her zaman yanımda olan Doç.Dr. Serap YÜKRÜK'e,

Araştırmanın istatistiksel analiz kısmının belirlenme sürecine yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Gürol ZIRHLIOĞLU'na,

Araştırmanın yöntem kısmının şekillenmesinde ve tabloların çözümlenmesi sürecinde yardım ve desteğiyle yanımda olan piyano öğretmeni Yrd. Doç. Dr. Barış UZUN'a,

Çevirileriyle araştırmaya destek olan arkadaşım Yrd. Doç. Dr Alper HAMZADAYI'ya,

Araştırmanın yazım aşamasında yardımlarını esirgemeyen, müzik öğretmeni arkadaşım SiyarKÖKSAL'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vii
İÇİNDEKİLER	viii
1. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Müzik ve Müzik Eğitiminin Önemi	1
1.2. Çalgı Eğitiminin Önemi	2
1.3. Piyano'nun Tarihçesi	3
1.4. Piyano Eğitiminde Teknik	4
1.5. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitimi.....	5
1.7. Problem Cümlesi	7
1.8. Alt Problemler	8
1.9 Araştırmanın Amacı ve Önemi	8
1.10. Sayılılar	8
1.11. Sınırlılıklar	9
1.12. Tanımlar ve Kısaltmalar.....	9
2. BÖLÜM: YÖNTEM	11
2.1. Araştırmanın Modeli.....	11
2.2. Çalışma Grubu	11
2.3. Veri Toplanması	12
2.4. Verilerin Analizi	12
3. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR	13
3.1. Güzel Sanatlar Liselerinden Mezun Olan Öğrencilerin Piyano Eğitim Süreci Sonunda Teknik Kazanımlarına İlişkin Bulgular	13
3.2. Güzel Sanatlar Liselerinde ve Diğer Kurumlarda Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Kadro, Eğitim Durumu ve Teknik Çalışma Yöntemlerine Yönelik Sonuçlar	27
4. BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER	33

4.1. Güzel Sanatlar Lisesi Mezunu Öğrencilerin Piyanoda Yaşadıkları Teknik Sorunların Çözülmesine Yönelik Sonuçlar	33
4.2. Güzel Sanatlar Liseleri ve Diğer Kurumlarda Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Kadro, Eğitim Durumu ve Teknik Çalışma Yöntemlerine Yönelik Sonuçlar	36
4.3. Öneriler	37
KAYNAKÇA	38
EKLER.....	39
EK-1	39
ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI TEKNİK PROBLEMLERLE İLGİLİ VERİ TOPLAMA ARACIDIR.	39
EK-2	43
ÖZGEÇMİŞ.....	46

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Müzik ve Müzik Eğitiminin Önemi

Müzik, insanın duygu ve düşüncelerini sesler vasıtasıyla ifade edebilme sanatıdır. İnsan, doğumundan ölümüne kadar geçen süreç içerisinde seslerle kuşatılmış bir dünya içerisinde yaşar. Sesleri algılar, anlamlandırır ve yetenekleri doğrultusunda duygu ve düşüncelerini müzik yoluyla ifade etmeye ya da çeşitli ifade biçimlerinden yararlanmaya çalışır. Kişi doğasında barındırdığı müzik yeteneğini, aldığı müzik eğitimi sonucunda geliştirerek, en etkili biçimde aktarır.

İnsan düşüncesinin ürünü olduğu kadar duygusal bir deşarj yolu da olan müzik, yaratıldığı ortamla, çağın dünya görüşüyle, kısaca insan yaşamıyla ve toplumla, bütün öteki sanatlar gibi sıkıca bağlıdır. Bu nedenle de ne bir fantezi ne de bir eğlence ürünü ya da aracı sayılmamalıdır. Müzik yoluyla bir yandan günlük yaşamın üstüne çıkıp güç kazanırken bir yandan da birlikte yaşamının bütün kurallarını öğreniriz (Selanik,1996:2).

Müzik Eğitimi, bir toplumun eğitimle bireylerine kazandırmak istediği özel ve genel (uzak) hedeflere hizmet eden bir eğitim disiplini. Doğası gereği müzik; bireyin entelektüel, fiziksel, ruhsal ve estetik gelişimine çabuk ve direkt olarak etki eder ve etkileşim sonucu bireye oldukça olumlu izler kazandırır (Aksu,2010:5)

Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme sürecidir (Uçan,1997:30).

Müzik öğretiminde temel olan, öğrencinin müzikal gelişimini sağlamaktır. Müziğin amacı ‘‘güzeli ifade etmek’’ olduğuna göre, öğrenciden önce bunu beklemeliyiz.Ön planda teknik yeteneğin değil, ifade zenginliğinin ve öğrencinin içinde

kaynayan müzik duygusunun fişkırması gelmektedir.Öğretmenin asıl başarısı, öğrencisini bu işte bu yolda yürütmeye başlamasıyla belirecektir (Fenmen, 1997:26).

1.2. Çalgı Eğitiminin Önemi

Müzik eğitimi, yükseköğretim düzeyinde müzik öğretmeni yetiştirme programı olarak üç ana sanat dalına ayrılmaktadır. Bunlar; (1) Çalgı eğitimi, (2) Ses eğitimi, (3) Müzik kuramları eğitimidir (Çakır 2005:2).

Çalgı eğitimi, “çalgı öğretimi yoluyla bireyler ve toplumların devinışsel, duyuşsal, bilişsel davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişiklikler oluşturma ya da yeni davranışlar kazandırma sürecidir.” Müzik eğitiminin temel boyutlarından biri olan çalgı eğitiminin yapılmadığı durumlarda müzik eğitimi ya eksik, ya yetersiz ya da yeterince sağlam ve tutarlı olamaz (Tanrıverdi ,1996).

Çalgı eğitimi, bireyin yaratıcılık yönünü geliştirebilmesi açısından önemlidir. Yaratıcılık gücü gelişen birey enstrümanında icra ettiği eserleri sadece çalıyor olmakla kalmaz, bu eserleri anlayarak yorumlayabilme yeteneğini kazanarak duygu, düşünce ve hislerini anlamlı bir şekilde ifade edebilme yeteneğine ulaşır. Ayrıca çalgı eğitimi alan birey sabır, müzikal dikkat ve ilgi, topluluk önünde enstrüman çalabilme cesareti gibi alışkanlıklar kazanır.

Bir müzik aletini başarı ile çalabilmek ve o alet üzerinde duygularımızı ifade edebilmek için, iki yeteneğimizin gelişmesi gerekir: Ruhsal yetenek, bedensel yetenek. Ruhsal yeteneğimiz, beğeni, düşünce, hayal gücü, yani ifade de büyük rol oynayan ‘stil kaynağı’, içimizde gizli bulunan yaratıcılık özelliği o dur.Zekâmız, kültürümüz ne kadar gelişirse,ruhsal yeteneğimizde o derece gelişmiş incelmış olur.Bedensel yeteneğimiz ise ,aletin çalınışı sırasında tüm vücudun rahatlıkla görevini yapabilmesi,vücudun sağlıklı olması gibi ‘maddi’ olmakla beraber ,müzik aleti çalmada büyük önemi bulunan özelliklerin toplamıdır (Fenmen, 1997 :25).

1.3. Piyano'nun Tarihçesi

‘‘Yumuşak, gürültüsüz’’ anlamına gelen bu çalgının asıl adı İtalyanca piano-forte’ dir. Piyano olarak kısaltılmış şekliyle adlandırdığımız çalgı, tellere vurulan tokmaklar mekanizmasına dayandığı için vurmali çalgı sınıfına girer. Sözlüklerde kısaca pf olarak yazılır. Bu çalgıya forte ve piyano gibi karşıt gürlükte iki nitelemenin bir arada yakıştırılması, sert sesler kadar yumuşak sesleri de ayrıcalıkla duyurabilme yeteneğindedir. Piyanodan önceki klavyeli çalgılar (klavsen, klavikord gibi) ses gürlüğünü yükseltip alçaltma niteliğinden yoksundur. Piyano ise hem piano (yumuşak) hem de forte (güçlü) dinamikleri yorumlayabilir.1709’da Floransa’da Cristofori tarafından yapılan 4 oktavlık ilk piyano’’yumuşak ve sert sesleri duyurabilen klavsen olarak adlandırılır (İlyasoğlu,2003:55).

Piyanoda tuşlar üzerine basıldığında, meşin kaplı küçük çekiçlerin tellere vurmasıyla ses elde ediliyordu. Çekiçli mekanizma, tuşa kuvvetli ya da hafif basmak sureti ile pp’den ff’ye kadar renk dozajının önceden saptanmasına izin veriyordu. Pedal ile her türlü bağlantı yapılabildiği gibi, tınlamaya devamı istenen bir nota pedal ile uzayabiliyor, ikinci pedal ile de sesler hafifliyordu. Özellikle bu iki nitelik 19. ve 20. yüzyıl piyano edebiyatını etkilemiştir (Pamir,1983: 183-184).

Günümüz piyano klavyeleri yapı ve biçim bakımından (birkaç oktavlık genişlik farkı dışında 17’nci ve 18’nci yüzyılların Couperin ve Bach dönemleri klavyelerinden farklı değildir(Ercan, 2008 :9).

Modern piyanonun ses genişliği kalın la’dan ince do’ya kadar yedi oktav ve bir minör üçlüdür. Sonuç olarak piyano, klasisizmden başlayıp günümüze değin bütün müzik çığırlarının gözde çalgısı olarak hem solo çalgı özelliği, hem oda müziği ve orkestralardaki yeriyle parlak tını olanaklarını insanlığa sunan ‘evrensel çalgı’ niteliğini kanıtlamıştır. (Say,2000:258)

1.4. Piyano Eğitiminde Teknik

Yrd. Doç.Dr. Fuat Alizade'ye göre, piyano eğitimi ilk olarak öğrencinin klavyeye dokunması ile başlar ve aşamalı olarak ilerler. Başlangıçta iradesiz bir şekilde oluşturulan teknik, çalışmalar sonucu amaca dönüştürülür ve sanata hizmet eder (Sözlü görüşme, Nisan 2017).

Piyano tekniği denilince akla hemen iki soru gelir. Amaca varmak için ne yapılmalıdır, nasıl yapılmalıdır? Genel olarak verilecek cevap şudur: Daima amaç, araçları belirler. El, zekânın, aklın yeteneğine ve emrine tabidir. Çalanın müzikal gelişim süreci ne kadar yüksekse, teknik düzey de o oranda kuvvetlenecek, hiç olmazsa el ele gitmeyi isteyecektir (Pamir,1983:91).

Öğrencinin piyanoda teknik becerileri ve temel davranışları kazanabilmesi süreci disiplinli, düzenli ve planlı bir şekilde çalışması sonucu gerçekleşebilir.

Ercan'a göre aşağıda açıklanan temel davranışların, piyano çalmayı öğrenme hızı ve sınırı gibi öğrenmeye ilişkin süreçlere olduğu kadar yorumlama, yaratıcılık ve müziksel kişilik gibi müzik sanatının temel boyutları ve isteklerine büyük katkı sağladığı kabul edilmektedir:

- Oturuş biçimi
- El ve parmakların durumu
- Başparmak, bilek, dirsek
- Doğru ve çabuk nota okuma
- Piyano eğitiminde etüt çalışmaları ve alıştırmalar
- Başka kişiler ve topluluk önünde çalma
- Birlikte çalma (Ercan, 2008:9-14)

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, piyano tekniğinin temellerinin sağlam olabilmesi için ilk olarak öğrencinin duruş, oturuş ve parmak tekniklerini doğru bir şekilde kazandırılması gerektiğini söyleyebiliriz.

Teknik temelin eksikliği veya yanlışlığı, bir başka deyişle dengelerin yanlış kurulması sonucu günün birinde yorgunluk birikimi kasılmalara, kasılmalarda giderek rahatsızlıkların ve sakatlıkların doğmasına yol açar. Bu bakımdan teknik temelde eklemeleri serbest bırakmak (parmak, bilek, dirsek, omuz), hareket enerjisini yaratacak fizyolojik ayırıştırma ve hiçbir zorlama olmadan eforsuz, doğal yolla çalış için gerginlikten arınmaya gereksinim vardır(Şen,1999:41-42).

1.5. Güzel Sanatlar Liselerinde Piyano Eğitimi

Pamir'e göre: "Müzikal rahatlık piyano tekniğinde ilk koşuldur. Müzikal güvenin arttığı oranda teknik güveninde arttığı hiçbir zaman hatırdan çıkarılmamalıdır". (Pamir,1983:92) Bu sözlerden yola çıkarak, öğrenciye ilk olarak güven ortamı oluşturmak gerekmektedir. Öğrenciye teknik beceriler kazandırırken onlara cesaret vererek hazır oluşlarının hızlandırılabilceği düşünölmelidir.

Piyano öğreniminde hazırlanma, alıştırma ve müzikal etki gibi müzik eğitiminin genel ilkelerinin büyük oranda geçerli olduğu gözden uzak tutulmamalıdır. Bu süreçte piyanoda temel davranışlar kazandırılarak yapılması gerekeni bilme, uygulama ve hissetme davranışlarının bir bütönlük içinde geliştirilmesi gerekir. Öğrencinin belirli temel davranışları kolaylıkla yerine getirmesi, seslendirme etkinliğinde uygulaması ve bunları alışkanlık haline getirmesi önkoşuldur(Ercan, 2008:9).

Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde uygulanan müzik eğitimi, mesleki sanat eğitimi kapsamındadır. Mesleki sanat eğitimi, sanat alanının bütönlünü bir kolunu ya da dalını o bütönl, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da mesleğin ya da gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Mesleki sanat eğitimi görececek kişide, öncelikle kol, dal, iş ya da mesleğin getirdiği boyutlarda ve asgari yeterlikte olmak üzere belirli bir yetenek düzeyi ve kapasite aranır. (MEB,2006)

Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri yapı olarak Anadolu Lisesi, Fen Lisesi ve Genel Lise modellerinin bileşkesi olmuştur. Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

modeli, temelde bilim liseleri modelinden yola çıkılarak ve geçmişteki ilk öğretmen okulları ‘sanat seminerleri’ modelinden esinlenerek oluşturulan, Devlet Konservatuarları’nın lise kısmı modelinden yararlanılarak geliştirilmiş bir lise modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi modelinin meslek lisesi modeli değil de daha çok Anadolu-Fen Lisesi modeline göre oluşturulmuş olması da bu liselerin gelecekle için önemli ve çok olumlu bir etken oluşturmaktadır (Uçan, 1995:106-146).

Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin kuruluş amacı, Öğrencilerin Türk Milli Eğitiminin genel ve özel amaçlarının yanı sıra güzel sanatlar ve spor alanlarında;

- a. İlgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda güzel sanatlar ve spor eğitimi ile ilgili temel bilgi ve beceriler kazanmalarına yönelik eğitim-öğretim görmelerini ve alanlarında başarılı bireyler olarak yetişmelerini,
- b. Güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını,
- c. Türk sanat, kültür ve sporuna katkıda bulunan ve başarıyla temsil eden bireyler olarak yetişmelerini,
- d. İş birliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,
- e. Alanlarıyla ilgili araştırma yaparak yorum ve uygulama yetkinliğine ulaşabilmelerini,
- f. Millî ve milletlerarası sanatsal ve sportif faaliyetleri takip ederek bilgi ve kültürlerini geliştirmelerini,
- g. Spor disiplini ve centilmenliği ile sanatçı duyarlılığını benimseyen bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır (Resmi Gazete 27260).

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan piyano eğitimi 9.Sınıflarda 1 saat, 10,11 ve 12. Sınıflarda ise 2 saattir.

Uygulanan piyano eğitim programının genel amaçları ise şu şekilde sıralanmıştır:

- Piyano ile ilgili temel becerileri kazanmalarını,

- Piyano ile ilgili Türk müziği ve evrensel müzik eserlerinden bir dağarcık oluşturmalarını,
- Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
- Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını,
- Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
- Müziğin dünyada ortak bir dil olduğu bilincini kazanmalarını,
- Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
- Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
- Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
- Ülkemizi ulusal ve uluslar arası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini,
- Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
- Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını amaçlamaktadır.(MEB. Orta Öğretim Genel Müdürlüğü A.G.S.L. Piyano Dersi Öğretim Programı, 2006)

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan ve 16.06.2009 tarih ve 27260 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan değişikliklerle 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden “Anadolu” ibaresi kaldırılarak Güzel Sanatlar ve Spor Liselerine dönüştürüldüğü ve son olarak 2013-2014 eğitim-öğretim yılında “spor bölümü” ibaresinin de kaldırılarak Güzel Sanatlar Liselerine dönüştürüldüğü görülmektedir (MEB, 2013) (Çiçek ,2016:5).

1.7. Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Liseleri'nden (GSL) mezun olduktan sonra, Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği 1. Sınıflarında okuyan öğrencilerin piyanoda karşılaştığı teknik sorunlara ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri nelerdir?

1.8. Alt Problemler

1. Öğrencilerin GSL'nde yararlandıkları metot kitapları, hedeflenen teknik kazanımlar açısından uygun mudur?
2. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü (EFGSEB) 1. sınıf öğrencilerinin piyano eğitimi alırken karşılaştıkları öğrenme güçlükleri nelerdir?
3. Öğrencilerin GSL'nde aldıkları piyano eğitimi, teknik sorunların çözülmesinde yeterli midir?
4. Öğrencilerin haftalık piyano ders saatleri teknik sorunların çözülmesinde yeterli midir?

1.9 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırma sürecindeki bu çalışma, Güzel Sanatlar Liselerinden mezun olduktan sonra Doğu Anadolu Bölgesinde beş üniversitenin Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümlerinde okumaya hak kazanan 1. sınıf öğrencilerinin, piyano icrasında yaşadıkları teknik sorunlara çözüm önerileri oluşturmak, öğrencilerin piyano derslerine karşı ilgilerine yönelik yaklaşım ve bakış açılarını belirlemek ve teknik sorunların çözümünü değerlendirmek açısından önem taşımaktadır.

Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan bu üniversitelerimiz, piyanoda yaşanan teknik sorunlar açısından ele alındığında, üzerinde herhangi bir çalışma yapılmamış üniversiteler olduğundan, araştırma açısından önemlidir. Bu üniversitelerde eğitim gören öğrencilerin yaşadığı teknik sorunların çözülmesinde ve başarının artırılmasında yarar sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu araştırma sonucu elde edilen sorunlar doğrultusunda çözüm önerilerinde bulunulacaktır.

1.10. Sayıtlar

1. Araştırmaya katılacak öğrencilerin, anket sorularını doğru ve içten cevaplayacakları

2. Kullanılan veri toplama yöntemlerinin, araştırmanın sonuçlandırılması açısından uygun olduğu varsayılmaktadır.

1.11. Sınırlılıklar

Araştırma;

1. 2016-2017 eğitim-öğretim yılı ile,
2. Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden mezun olduktan sonra,Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Malatya İnönü Üniversitesi ve Erzurum Atatürk Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi ve Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği 1.sınıflarında eğitim gören 96 öğrenci ile,
3. Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesi, Ağrı Merkez Güzel Sanatlar Lisesi, Erzincan Merkez Güzel Sanatlar Lisesi, Malatya Abdulkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenleri ve diğer kurumlarda eğitim veren toplam 50 öğretmenle sınırlı tutulmuştur.

1.12. Tanımlar ve Kısaltmalar

Akor: İki ya da daha çok sesin armoni oluşturacak şekilde aynı anda çalınması(İlyasoğlu,2003:299)

Akort: Çalgı perdelerinin belirli bir oran içinde düzenlenmesi(İlyasoğlu,2003:299)

Arpej: Akor seslerini birlikte çalmaktansa açarak art arda çalmak veya söylemek. (İlyasoğlu,2003:299)

Forte: Güçlü ses, kuvvetli ses (Gültek,2007:435)

Piano: Hafif ses, yumuşak ses(Gültek,2007:436)

Nüans: Ayrıntı, Fark(İlyasoğlu,2003:304)

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

GSL: Güzel Sanatlar Lisesi

EFGSEB: Eğitim Fakóltesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

2. BÖLÜM

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Betimsel bir çalışma niteliği taşıyan bu araştırmada, müzik öğretmeni yetiştiren üniversitelerin 1. sınıf öğrencilerinin, piyano eğitiminde yaşadığı teknik sorunlara ilişkin görüşleri incelenecektir. Araştırma tarama modelindedir.

Betimsel (descriptive) araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar. Eğitim alanındaki betimsel çalışmalara verilecek örnekler; çeşitli öğrenci gruplarının başarılarını belirlemek, öğretmenlerin, yöneticilerin ya da danışmanların davranışlarını tanımlamak, ebeveynlerin tutumlarını ve okulun fiziki şartlarını tanımlamak olabilir. (Bilimsel Araştırma Yöntemleri, 2009:21)

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Malatya İnönü Üniversitesinden 16, Erzurum Atatürk Üniversitesinden 24, Yüzüncü Yıl Üniversitesinden 9, Erzincan Üniversitesinden 28, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinden 19 olmak üzere lisans 1. Sınıfta okuyan toplam 96 öğrenci oluşturmuştur.

Aynı zamanda, Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesinden, Ağrı Merkez Güzel Sanatlar Lisesinden, Erzincan Merkez Güzel Sanatlar Lisesinden, Malatya Abdulkadir Eriş Güzel Sanatlar Liseleri ve piyano eğitimi veren çeşitli kurumlar olmak üzere, toplam 50 piyano öğretmenine anket uygulanmıştır. Anket uygulanan öğretmenlerin 20'si GSL'nde eğitim veren öğretmenlerden, 30'u ise diğer kurumlarda piyano eğitimi veren öğretmenlerden oluşmaktadır.

2.3. Veri Toplanması

Araştırma verileri anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Literatür taramasıyla, ilgili alan yazıları, makaleler, tezler ve kitaplar araştırılmış ve araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturmuştur. Kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra çalışma grubundaki lisans 1. öğrencilerine ve ayrıca Güzel Sanatlar Liselerinde ve müzik eğitimi veren kurumlarda görev yapan piyano öğretmenlerine uygulanmıştır. Bu çalışmadaki anket uygulamasında öğrencilere yöneltilen sorular derecelendirilmiş ve çoktan seçmeli sorulardan oluşmaktadır. Güzel sanatlar lisesi ve diğer kurumlarda piyano eğitimi veren öğretmenlere, kişisel bilgiler ve durum saptamaya yönelik sorular sorulmuş, derecelendirilmiş sorular için, küçük bir grup üzerinde pilot çalışma uygulanmış ve soruların anlaşılır olduğu sonucuna varılmıştır.

Güzel Sanatlar liselerindeki öğretmenlere yöneltilen sorulara verilen cevaplar çapraz tablolar uygulanarak incelenmiş ve anlamlı sonuç elde edilen veriler, bulgular ve yorumlar bölümünde tablolar halinde gösterilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada veri toplama araçlarının uygulanmasıyla elde edilen 96 öğrenci ve 50 öğretmene ait olan veriler değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen bulgular tablolar şeklinde ifade edilmiş, frekans, yüzde ve çapraz tablo yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışmanın istatistiksel çözümlenmesi için SPSS programı kullanılmıştır.

3. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde elde edilen bulgular araştırmanın alt problemleri doğrultusunda ele alınmış ve tablolar yardımı ile yorumlanmıştır.

3.1. Güzel Sanatlar Liselerinden Mezun Olan Öğrencilerin Piyano Eğitim Süreci Sonunda Teknik Kazanımlarına İlişkin Bulgular

Bu alt bölümde Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği 1.sınıflarında okuyan öğrencilerin, mezun oldukları Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde aldıkları piyano eğitim yöntem ve teknikleri ile ilgili bulgulara tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 1.GSL'nden mezun olan öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteler

	Frekans	Yüzde
İnönü Üniversitesi	16	16,7
Atatürk Üniversitesi	24	25,0
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	9	9,4
Erzincan Üniversitesi	28	29,2
İbrahim Çeçen Üniversitesi	19	19,8
Toplam	96	100

Tablo 1'de görüldüğü üzere ankete katılan öğrencilerin %16,7'si Malatya İnönü Üniversitesinde, %25'i Erzurum Atatürk Üniversitesinde, %9,4'ü Van Yüzüncü yıl Üniversitesinde, %29,2'si Erzincan Üniversitesinde, %19,8'i Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinde eğitim görmektedir.

Bu durum sonucu, Erzincan Üniversitesinde Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan öğrencilerin sayısının daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 2. GSL'nden mezun olan öğrencilerin kullandığı metot kitaplarının dağılımı

	Frekans	Yüzde
Czerny	63	65,6
Burkard	2	2,1
Hanon	9	9,4
Beyer	6	6,3
Diğer	16	16,7
Toplam	96	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere ağırlıklı olarak hangi metodu kullandıkları sorusuna katılımcı öğrencilerin %65,6’sı Czerny, %2,1’i Burkard, %9,4’ü Hanon, %6,3’ü Beyer ve %16,7’si diğer (Selmin TUFAN-Enver TUFAN Piyano Albümü ve Milli Eğitim Bakanlığı Ders kitapları) metotları kullandıklarını ifade etmiştir.

Bunun sonucunda, öğrencilerin çoğunluğunun kendi ders kitapları dışındaki etüt ve egzersiz kitaplarından yararlandığı görülmektedir. Bu bulgulara göre piyano ders kitaplarında bulunan eser, etüt ve teknik alıştırmaların yetersiz olduğu, hedeflenen öğrenci kazanımlarına tam anlamıyla uymadığı düşünülmektedir.

Tablo 3.GSL'nden mezun olan öğrencilerin piyano çalışma süreleri

	Frekans	Yüzde
Yarım Saat	32	33,3
1 Saat	36	37,5
2 Saat	13	13,5
2 Saatten Fazla	9	9,4
Diğer	6	6,3
Toplam	96	100

Tablo 3’de görüldüğü üzere ağırlıklı olarak piyano çalışmaya günde ortalama ayrılan süreye katılımcıların %33,3’ü yarım saat, %37,5’i 1 saat, %13,5’i 2 saat, %9,4’ü 2 saatten fazla, %6,3’ü yarım saatten daha az çalıştıklarını ifade etmiştir.

Bu bulgulara göre 96 katılımcı öğrencinin 74'ü günde 2 saatten daha az piyano çalıştıklarını ifade etmiştir.

Tablo 4.GSL'nden mezun olan öğrencilerin piyano eserlerinin öğretmen tarafından seslendirilme durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	37	38,5
Çoğunlukla	26	27,1
Bazen	13	13,5
Çok az	12	12,5
Hiçbir zaman	8	8,3
Toplam	96	100,0

Tablo 3'te görüldüğü üzere, katılımcıların %38,5'i eserlerin öğretmenleri tarafından her zaman seslendirildiğini ifade etmiştir.%27,1'i çoğunlukla seslendirildiğini, %13,5'ieserlerin bazen seslendirildiğini, %12,5'i eserlerin çok az seslendirildiğini, %8,3'ü ise hiçbir zaman seslendirilmediğini ifade etmiştir.

Katılımcı öğrencilerin büyük çoğunluğunda, eserlerin öğretmen tarafından daha önce seslendirildiği görülmektedir. Öğrencinin taklit ederek öğrenmesi açısından eseri ilk önce öğretmenin seslendirmesinin olumlu sonuç yaratacağı düşünülebilir. Öğretmenin, başlangıçta öğrencinin ilgisini çekecek eserlerden örnekler seslendirmesi, öğrencinin model olarak öğrenmesine, öğretmene ve kendine olan güveninin artmasına yardımcı olabilecektir.

Tablo 5. GSL’nden mezun olan öğrencilerin “FA” anahtarı ile ilgili çalışma durumlarının dağılımı

	Frekans	Yüzde
Her zaman	14	14,6
Çoğunlukla	31	32,3
Bazen	21	21,9
Çok az	23	24,0
Hiçbir zaman	7	7,3
Toplam	96	100,0

Tablo 5’te görüldüğü üzere katılımcıların %14,6’sı fa anahtarıyla ilgili her zaman çalışma yaptıklarını, %32,3’ü çoğunlukla çalışma yaptıklarını, %21,9’u bazen çalışma yaptıklarını, %24’ü çok az çalışma yaptıklarını, %7,3’ü hiçbir zaman çalışma yapmadıklarını ifade etmiştir.

İyi nota okumak, öğrencilerin armonik, ritmik ve yorumlama gibi becerilerini genişleteceği için, fa anahtarıyla ilgili deşifre çalışmalarının yapılması, eserlerin daha hızlı ve akıcı bir şekilde seslendirilmesi açısından önemlidir. Ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun yeteri kadar çalışma yapmadıkları görülmektedir. Fa anahtarının öğrenci tarafından iyi okunmamasının nedeni olarak yeterli etüt ve egzersiz çalışmalarının yapılmaması düşünülmektedir.

Tablo 6. GSL’nden mezun olan öğrencilerin etüt ve eserlerde parmak numaralarını dikkate alma durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	30	31,3
Çoğunlukla	30	31,3
Bazen	25	26,0
Çok az	6	6,3
Hiçbir zaman	5	5,2
Toplam	96	100,0

Tablo 6’te görüldüğü üzere, katılımcıların %31,3’ü parmak numaralarını her zaman dikkate aldığını, %31,3’ü çoğunlukla dikkate aldığını, %26’sı bazen dikkate aldığını, %6,3’ü çok az dikkate aldığını, %5,2’si hiçbir zaman dikkate almadığını ifade etmiştir.

Bu bulgular sonucunda katılımcı öğrencilerin büyük çoğunluğunun parmak numaralarına dikkat ettiği görülmektedir. Doğru parmak numarası kullanmak ve parmak tekniğine dikkat etmek, dizi, arpej ve etüt çalışmalarında iyi bir seviyeye ulaşmak açısından önem taşımaktadır. Öğrencilerin %5,2’sinin parmak numaralarına hiçbir zaman dikkat etmemesi, deşifre geliştirmeye yönelik yeterince çalışma yapmamasını ve eserleri ezbere dayalı seslendirdiği düşüncesini doğurmaktadır.

Tablo 7. GSL’nden mezun olan öğrencilerin piyanoda pedal kullanımı ile ilgili yeterli eğitim alma durumları

	Frekans	Yüzde
Büyük ölçüde	6	6,3
Tamamen	12	12,5
Çok az	24	25,0
Kısmen yeterli	20	20,8
Yetersiz	34	35,4
Toplam	96	100,0

Tablo 7’de görüldüğü üzere katılımcıların %6,3’ü pedal kullanımı ile ilgili büyük ölçüde eğitim aldığını, %12,5’i tamamen eğitim aldığını, %25’i çok az eğitim aldığını, %20,8’si kısmen yeterli şekilde eğitim aldığını, %35,4’ü ise aldıkları eğitimin yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Bu bulgulara göre öğrencilerin çoğunluğunun pedal kullanımıyla ilgili yeterince eğitim almadığı görülmektedir. Bu duruma neden olarak GSL’nde eğitim alan öğrencilerin, piyano eğitimine ayrılan haftalık ders saatlerin az olması düşünülebilir. Buna bağlı olarak piyano eğitimi veren öğretmenlerin daha çok eserde ritmik yapı, doğru nota okuma, doğru duruş-oturuş, parmak numaralarını doğru kullanma gibi

öğelere daha fazla zaman ayırdığı söylenebilir. Bunun sonucunda öğrencilerin çaldıkları eserlerin yorum bakımından eksik olduğu söylenebilir. Ayrıca GSL’nde okuyan öğrencilerin piyano eğitiminde çaldıkları parçaların seviye olarak pedal kullanımı gerektirmediği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 8.GSL’nden mezun olan öğrencilerin metronom kullanma durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	9	9,4
Çoğunlukla	16	16,7
Bazen	28	29,2
Çok az	19	19,8
Hiçbir zaman	24	25,0
Toplam	96	100,0

Tablo 8’de görüldüğü üzere katılımcıların %9,4’ü her zaman metronom aleti kullandığını, % 16,7’si çoğu zaman metronom aleti kullandığını, %29,2’si bazen metronom aleti kullandığını, %19,8’i metronom aletini çok az kullandığını, %25’i hiçbir zaman metronom aleti kullanmadığını ifade etmiştir.

Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin metronom aletinden yeterince yararlanmadığı görülmektedir. Notaların doğru aralıklarla okunmaması, dizi, eser ve etütlerin ritmik yapılarının doğru şekilde yorumlanamamasının bir nedeni olarak, metronom ile çalışma alışkanlığının öğrenciye kazandırılmamış olduğu düşünülmektedir.

Tablo 9. GSL'nden mezun olan öğrencilerin nüans işaretlerine dikkat etme durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	15	15,6
Çoğunlukla	28	29,2
Bazen	25	26,0
Çok az	19	19,8
Hiçbir zaman	9	9,4
Toplam	96	100,0

Tablo 9'da görüldüğü üzere katılımcıların %15,6'sı nüans işaretlerine her zaman dikkat ettiğini, %29,2'si çoğu zaman dikkat ettiğini, %26'sı bazen dikkat ettiğini, %19,8'i bazen dikkat ettiğini, %9,4'ü nüans işaretlerine hiçbir zaman dikkat etmediğini ifade etmiştir.

Öğrencilerin toplamda %44,8'inin nüans işaretlerine dikkat etmesinin, seslendirdikleri eserlerin özelliklerine göre yorumlanabilmesi ve duygu derinliğinin yakalanabilmesi açısından olumlu sonuç doğurduğu söylenebilir. Fakat katılımcıların toplamda % 55,2'sinin nüans işaretlerine bazen, çok az ya da hiç dikkat etmedikleri görülmektedir. Bu durum öğrencilerin ders dışı zamanlarda eserlerin teknik yapısıyla ilgili yeterince çalışma yapmadıklarını, eserlerin nüans işaretleri hakkında yeterince bilgilerinin olmadığını düşündürmektedir.

Tablo 10. GSL mezunu öğrencilerin deşifre yaparken yaşadıkları güçlük durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	13	13,5
Çoğunlukla	16	16,7
Bazen	32	33,3
Çok az	24	25,0
Hiçbir zaman	11	11,5
Toplam	96	100,0

Tablo 10’da görüldüğü üzere katılımcıların %13,5’i hiçbir zaman deşifre güçlüğü yaşamadığını, %16,7’si çoğu zaman deşifre güçlüğü yaşadığını, %33,3’ü bazen deşifre güçlüğü yaşadığını, %25’i çok az deşifre güçlüğü yaşadığını, %11,5’i ise hiçbir zaman deşifre güçlüğü yaşamadığını ifade etmiştir.

Bu tabloya göre katılımcı öğrencilerin toplamda %30,2’si çoğunlukla deşifre güçlüğü yaşadığını ifade etmiştir. Piyano öğretmenlerinin, kolaydan zora öğrenme ilkesini göz önünde bulundurarak, deşifre geliştirmeye yönelik etüt ve egzersiz çalıştırmaya öncelik vermeleri öngörülebilir. Bu durum öğrencilerin deşifre yaparken yaşadıkları sorunların giderilmesine yardımcı olacaktır. Aksi takdirde öğrencilerin bir çoğu ezbere dayalı eser çalışmaya alışabilecek ve bu durum çalıştıkları eser ve etütlerdeki nüans işaretlerini tanıyabilme ve müzikal yorumlama gücünü en aza indirebilecektir.

Tablo 11. GSL mezunu öğrencilerin piyano eğitimi sürecinde çalınan eser ile ilgili araştırma yapma durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	3	3,1
Çoğunlukla	10	10,4
Bazen	25	26,0
Çok az	31	32,3
Hiçbir zaman	27	28,1
Toplam	96	100,0

Tablo 11’de görüldüğü üzere katılımcıların %3,1’i çalıştıkları eserler hakkında her zaman araştırma yaptığını, %10,4’ü çoğu zaman araştırma yaptığını, %26’sı bazen araştırma yaptığını, %32,3’ü eserler hakkında çok az araştırma yaptığını, %28,1’i ise eserler hakkında hiçbir zaman araştırma yapmadıklarını ifade etmiştir.

Bu tabloya göre öğrencilerin çaldıkları eserlerdeki dönem özelliklerini büyük ölçüde araştırmadıkları görülmektedir. Her dönemin kendine ait teknik, stil ve yorumlama gibi özellikleri bulunduğu bilinmektedir. Bu bulgular sonucunda Güzel

Sanatlar Liselerinde dönem bestecilerinin yeterince tanıtılmadığı ve teorik olarak dönem eserlerinin teknik özellikleri üzerinde fazla durulmadığı düşünülmektedir.

Tablo 12. GSL mezunu öğrencilerin piyano eğitimi sürecinde kullanmış oldukları piyano türü

	Frekans	Yüzde
Kuyruklu Piyano	2	2,1
Konsol Piyano	49	51,0
Elektro Piyano	43	44,8
Elektronik Org	1	1,0
Diğer	1	1,0
Toplam	96	100,0

Tablo 12’de görüldüğü üzere katılımcıların %2,1’i kuyruklu piyano kullandığını, %51’i konsol piyano kullandığını, %44,8’i elektronik piyano kullandığını,%1’i elektronik org kullandığını, %1’i ise diğer tuşlu enstrümanları kullandığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin %51’i Güzel Sanatlar Liselerinde konsol piyano kullandıklarını ifade etmiştir. Konsol piyanoların kuyruklu piyanolara göre daha az yer kapladığı, seslerinin daha az yükseklikte olduğu, dijital piyanolara göre ise doğal olduğu ve daha iyi tını özelliklerine sahip olduğu bilinmektedir.

Fakat konsol piyanolar bakım zorluğundan dolayı ve aynı zamanda bakımının maliyetinden dolayı eğitim kurumlarında birçok soruna neden olmaktadır. Bundan ötürü elektronik piyanoların sayısının artırılmasının hem maliyet açısından, hem de öğrencilerin tonalitelerinin gelişmesi açısından daha çok tercih edilmesi öngörülmektedir.

Tablo 13. GSL mezunu öğrencilerin eğitim süreci boyunca kullandıkları piyanoların akort yapılma sıklığı

	Frekans	Yüzde
6 ay	5	5,2
1 yıl	26	27,1
2 yıl	9	9,4
3 yıl ve üstü	13	13,5
Yapıldığını görmedim	43	44,8
Toplam	96	100,0

Tablo 13’de görüldüğü üzere katılımcıların %5,2’si piyano akortlarının 6 ayda bir yapıldığını, %27,1’i yılda bir yapıldığını, %9,4’ü 2 yılda bir yapıldığını, %13,5’i 3 yılda bir ya da daha fazla süre içerisinde yapıldığını, %44,8’i ise piyanoların akortlarının yapıldığını görmediğini ifade etmiştir.

Bulgulara göre Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların yıllık bakımlarının düzenli bir şekilde yapılmadığı görülmektedir. Piyanoların akortlarının düzenli yapılması, öğrencinin işitsel yeteneğini doğru şekilde geliştirmesi ve enstrümanını daha hevesli çalabilmesi açısından faydalı olacaktır. Kötü tınlayan ya da tuşları sağlam basmayan bir piyanoda herhangi bir parça icra etmek, öğrencinin çalışma azmini olumsuz anlamda etkileyebilir. Bu açıdan piyanoların yıllık bakımlarının aksatılmadan yapılması gerekmektedir.

Tablo 14. GSL mezunu öğrencilerin çalışmaya başlamadan önce dizi çalışma durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	8	8,3
Çoğunlukla	17	17,7
Bazen	35	36,5
Çok az	19	19,8
Hiçbir zaman	17	17,7
Toplam	96	100,0

Tablo 14’te görüldüğü üzere katılımcıların %8,3’ü her zaman dizi çalışması yaptığını,%17,7’si çoğu zaman dizi çalışması yaptığını, %36,5’i bazen dizi çalışması yaptığını, %19,8’i dizi çalışmasını çok az yaptığını, %17,7’i dizi çalışmasını hiçbir zaman yapmadığını ifade etmiştir.

Bu bulgulara göre öğrencilerin dizi çalışmalarının üzerinde yeterince durmadıkları görülmektedir. Düzenli şekilde parmak alıştırması yapmayan öğrencinin parmak tekniğini geliştirememesi, hızlı ve atik çalamaması, tuş hakimiyeti kazanamaması ve tonalite bilgisinin zayıf olması gibi bir çok teknik sorun yaşayacağı düşünülmektedir.

Tablo 15. GSL mezunu öğrencilerin çalışmaya başlamadan önce arpej çalışma durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	5	5,2
Çoğunlukla	13	13,5
Bazen	20	20,8
Çok az	30	31,3
Hiçbir zaman	28	29,2
Toplam	96	100,0

Tablo 15’te görüldüğü üzere katılımcıların %5,2’si her zaman arpej çalışması yaptığını, %13,5’i çoğu zaman arpej çalışması yaptığını, %20,8’i bazen arpej çalışması yaptığını, %31,3’ü çok az arpej çalışması yaptığını, %29,2’si ise arpej çalışmasını hiçbir zaman yapmadıklarını ifade etmiştir.

Bu tabloya göre öğrencilerin arpej çalışmaları üzerinde durmadıkları görülmektedir. Öğrencinin eserlerdeki zor pasajları çalabilmesi, tonaliteye hakim olabilmesi, teknik beceri kazanabilmesi için Güzel Sanatlar Liselerinde dizi ve gam çalışmaları üzerinde daha fazla durulması gerektiği söylenebilir.

Tablo 16. GSL mezunu öğrencilerin etüt ve eser içerisinde bulunan teknik alıştırmalara zaman ayırma durumları

	Frekans	Yüzde
Her zaman	13	13,5
Çoğunlukla	18	18,8
Bazen	31	32,3
Çok az	23	24,0
Hiçbir zaman	11	11,5
Toplam	96	100,0

Tablo 16’da görüldüğü üzere teknik alıştırmalara zaman ayırma sorusuna katılımcı öğrencilerin %13,5’i her zaman , %18,8’i çoğu zaman , %32,3’ü bazen, %24’ü çok az, %11’i ise hiçbir zaman şeklinde cevap vermiştir.

Bu bulgulara göre öğrencilerin %32,3’ü bazen, %24’ü ise teknik alıştırmalara çok az zaman ayırmaktadır. Bu durumda öğrencilerin çoğunluğunun teknik becerilere hakim olma durumlarının çok az olduğu düşünülebilir. Öğrencilerin % 11,5 ‘i ise teknik alıştırma zaman ayırma durumlarını hiçbir zaman olarak ifade etmiştir. Bu bağlamda; Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin ders dışı zamanlarda öğrencilerine vakit ayırması önemlidir. Teknik alıştırmaların yapılmaması, çalışılan eserlerde hata yapma oranını yükselteceği gibi, öğrencinin enstrümana yeterince hakim olamaması ve özgüven sorunu yaşamasına da neden olabilecektir.

Tablo 17. GSL mezunu öğrencilerin piyano eğitimi sürecinde eser çalışırken uyguladıkları yöntemler.

	Frekans	Yüzde
1	58	60,4
2	4	4,2
3	26	27,1
4	7	7,3
5	1	1,0
Toplam	96	100,0

Bu soruda sayısal ifade ile gösterilen başlıklar aşağıdaki gibidir.

1. Eserleri bölümlere ayırarak çalışırdım
2. Esere başlamadan önce eserin tonuyla ilgili dizi çalışmaları yapardım
3. Eserleri sağ el – sol el ayrı olmak üzere çalışırdım
4. Eserleri iki elimi birlikte kullanarak çalışırdım
5. Diğer

Tablo 16’da görüldüğü üzere katılımcıların %60,4’ü eserleri bölümlere ayırarak çalıştığını ifade etmiştir. Öğrencilerin eserleri bölümleri ayırarak çalışması ve bu yöntemle zor pasajları belirleyip bu pasajlar üzerinde yoğunlaşması olumlu bir çalışma yöntemi olarak düşünülebilir. %4,2’lik az bir kısmı ise esere başlamadan önce dizi çalışması yaptığını belirtmiştir. Bu durum tonalite hakimiyetinin gelişmemesi ve öğrencinin parmak tekniğini öğrenememesine neden olabilecektir.

Öğrencilerin %27,1’i esere sağ ve sol el ayrı olmak üzere çalıştığını belirtmiştir. Bu yöntemin zor pasajları çalışırken uygulanması düşünülebilir; fakat öğrencinin iki eli sürekli ayrı çalışması eserleri bir bütün olarak algılayamama ve çalamama sorununa yol açabilir. Öğrencilerin %7,3’ü esere iki elini birlikte kullanarak çalıştığını ifade etmiştir. Diğer %1’lik katılımcı öğrenci ise esere başlarken hiçbir yöntemi dikkate almadan çalmaya başladığını belirtmiştir. Bu durumda öğretmenin ilk etapta öğrenciye eserin tonuyla ilgili dizi ve arpej çalıştırılması yaptırmasının, daha sonra zor pasajları bölümlere ayırarak çalıştırmasının yararlı olacağı söylenebilir. Bu sorunlarının çözülmemesinin öğrencinin sürekli şekilde deşifre güçlüğü yaşamasına neden olabileceği düşünülmektedir.

Tablo 18. GSL mezunu öğrencilerin çalışabilmesi için yeterli sayıda piyanoya sahip olma durumlarının dağılımı

	Frekans	Yüzde
Evet	54	54,2
Hayır	44	45,8
Toplam	96	100

Tablo 18’de görüldüğü üzere katılımcıların %54,2’si evet cevabı vererek, okullarında ihtiyaçlarını karşılayacak sayıda piyano olduğunu, %45,8’i ise hayır cevabı vererek okullarında mevcut sayıda piyano olmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin piyanoya daha fazla zaman ayırabilmeleri, ders saati dışında da yararlanma imkânına sahip olabilmeleri açısından, Güzel Sanatlar Liselerinde yeterli sayıda piyano ve kullanılabilir derslik oluşturulması öngörülmektedir.

Tablo 19.GSL’nde haftalık piyano ders saatinin öğrencinin başarısı üzerinde olumsuz etkisini gösteren tablo

	Frekans	Yüzde
Evet	71	74,0
Hayır	25	26,0
Toplam	96	100

Tablo 19’de görüldüğü üzere katılımcıların %74’ü evet cevabı vererek, piyano dersinin az olmasının başarılarını olumsuz yönde etkilediğini, %2’si ise hayır cevabı vererek ders sayısının az olmasının başarılarının etkilemediğini ifade etmiştir. Bu bulgulara göre öğrencilerin haftalık ders saatlerinin yetersiz olduğu söylenebilir.

Öğrencinin enstrümanını öğrenebilmesi, derslerin daha verimli bir şekilde işlenebilmesi açısından haftalık ders saatlerinin artırılması olumlu sonuçlar doğurabileceği düşünülmektedir.

Tablo 20. GSLmezunu öğrencilerin piyanoya sahip olma durumları

	Frekans	Yüzde
Evet	26	27,1
Hayır	70	72,9
Toplam	96	100

Tablo 20’da görüldüğü üzere katılımcıların %27,1’i kendilerine ait piyanoları olduğunu,% 72,9’u ise kendilerine ait piyanoları olmadığını ifade etmiştir.

Öğrencilerin çoğunluğunun kendilerine ait piyanolarının olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin piyanodan sadece okul ortamında yararlanmaları, okul dışı saatlerde yararlanma imkânlarının olmayışı, yeterli tekrar ve çalışma yapamayacakları sonucunu doğuracağı düşünülmektedir.

Tablo 21. GSL mezunu öğrencilerin piyano öğretimi sürecinde öğretmen değişimini gösteren tablo

	Frekans	Yüzde
Evet	72	75,0
Hayır	24	25,0
Toplam	96	100

Tablo 21’de görüldüğü üzere katılımcıların %75,5’i aldıkları eğitim süreci içerisinde öğretmenlerinin değiştirildiğini, %25’i ise piyano öğretmenlerinin değiştirilmediğini ifade etmiştir.

Tabloya göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun öğretmenlerinin değiştiğini görmekteyiz. Her öğretmenin kendine ait teknik yöntem ve metodu olduğunu düşündüğümüzde, öğrencilerin yeni gelen öğretmene alışma sürecinde zorlanacağı, psikolojik yönden uyum sorunu yaşayabileceği düşünülebilir. Bu durum, öğrencinin çalışma isteği üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabilecektir.

3.2. Güzel Sanatlar Liselerinde ve Diğer Kurumlarda Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Kadro, Eğitim Durumu ve Teknik Çalışma Yöntemlerine Yönelik Sonuçlar

Tablo 22’de görüldüğü üzere görev yapan öğretmenlerin %58’i kadrolu, %16’sı sözleşmeli, %26’sı il sistemi dışı (ders ücreti karşılığı) görev yapmaktadır.

Tablo 22. GSL’nde görev yapan öğretmenlerin kadro durumları

	Frekans	Yüzde
Kadrolu	29	58
Sözleşmeli	8	16
İl Sistemi Dışı	13	26
Toplam	50	100

Bu bulgular doğrultusunda, bir önceki tabloya baktığımızda (Tablo 21) öğrencilerin piyano öğretmenlerinin çoğunlukla değiştiği görülmüştür. Bu bağlamda; her ne kadar kadrolu öğretmenlerin sayısı fazla olsa dahi, ücret karşılığı ve sözleşmeli öğretmenlerin görev sürelerinin bitmesi, öğrenci başarısını olumsuz yönde etkileyebilecektir. Bu durumda öğrenci, yeni eğitim döneminde yeni bir öğretmenle çalışmak zorunda kalacak ve uyum sorunu yaşayabilecektir. Sürekli öğretmen değiştirmek, öğrenci disiplini ve uyumu açısından olumsuz bir durum yaratabilecektir.

Tablo 23. Piyano eğitimi veren öğretmenlerin mezun oldukları üniversitelerin dağılımı

	Frekans	Yüzde
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	21	42
Gazi Üniversitesi	6	12
Atatürk Üniversitesi	8	16
İnönü Üniversitesi	4	8
Diğer	11	22
Toplam	50	100

Tablo 23’de görüldüğü üzere görev yapan katılımcı öğretmenlerin %42’si Yüzüncü Yıl Üniversitesi (Van), %12’si Gazi Üniversitesi (Ankara), %8’i Atatürk Üniversitesi (Erzurum), %4’ü ise İnönü Üniversitesi (Malatya) mezunudur.

Tablo 24. Piyano eğitimi veren öğretmenlerin eğitim durumu

	Frekans	Yüzde
Lisans	30	60
Yüksek Lisans	13	26
Doktora	7	14
Toplam	50	100

Tablo 24'te görüldüğü üzere görev yapan öğretmenlerin %60'ı lisans mezunu, %26'sı yüksek lisans yapıyor ya da mezun olmuş durumda, %14'ü ise doktora yapıyor ya da mezun olmuş durumda oldukları görülmektedir.

Tablo 25. Kadro durumuna göre öğretmenlerin öğrencilerine Fa anahtarını çalışmasıyla ilgili zaman ayırma durumları

	Her Zaman		Sıklıkla		Ara sıra		Nadiren		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kadrolu	5	17,2	17	58,6	7	24,1	0	0	29	100
Sözleşmeli	3	37,5	2	25,0	2	25,0	1	12,5	8	100
İl Sis. Dışı	7	53,8	3	23,1	3	23,1	0	0	13	100
Toplam	15	30,0	22	44,0	12	24,0	1	2,0	50	100

Tablo 25'te görüldüğü üzere görev yapan kadrolu öğretmenlerin %58,6'sı fa anahtarını ile ilgili olarak öğrencilerine sıklıkla zaman ayırdığını, sözleşmeli öğretmenlerin %37,5'i her zaman çalışma yaptığını, il sistemi dışı görev yapan öğretmenlerin ise %53,8'i her zaman çalışma yaptıklarını ifade etmişlerdir.

Tabloya göre her üç kadro durumundaki öğretmenlerin çoğunluğunun fa anahtarına yönelik çalışmalara her zaman ya da sıklıkla zaman ayırdığı görülmektedir. Öğrencinin deşifre güçlüğü yaşamaması, sol el hâkimiyetini sağlıklı bir şekilde kazanabilmesi açısından, ders dışı saatlerde öğrencilere zaman ayırmanın ders verimini arttırabileceği düşünülmektedir. Öğretmenlerin, deşifre geliştirmeye yönelik ek çalışmalar yapması, fa anahtarını geliştirmeye yönelik egzersiz kitaplarından sıklıkla

yararlanması, öğrencilerin nota okuma becerisini geliştirmenin yanı sıra, ezbere çalma alışkanlığını da azaltabilecektir.

Tablo 26. Kadro durumuna göre öğretmenlerin eser – etüt çalıştırırken duruş ve oturuşlarına dikkat etme durumları

	Her Zaman		Sıklıkla		Ara sıra		Nadiren		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kadro lu	19	65,5	10	35,5	0	0	0	0	29	100
Sözleşmeli	4	50	4	50	0	0	0	0	8	100
İl Sis. Dışı	10	76,9	0	0	2	15,4	1	7,7	13	100
Toplam	33	66,0	14	28,0	2	4,0	1	2	50	100

Tablo 26'yı incelediğimizde görev yapan kadro lu öğretmenlerin %65,5' i öğrencilerin duruş ve oturuşlarına her zaman dikkat ettiklerini, sözleşmeli öğretmenlerin %50'si her zaman dikkat ettiğini belirtirken, il sistemi dışı görev yapan öğretmenlerin %76,9'u her zaman dikkat ettiğini ifade etmiştir.

Bu bulgulara göre öğretmenlerin, öğrencilerin duruş ve oturuşlarına büyük ölçüde dikkat etmelerinin, yanlış teknik alışkanlık kazandırma ve fiziki sakatlanmalara engel olmak açısından olumlu bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Tablo 27. Öğretmenlerin mezun oldukları üniversitelere göre Fa anahtarı çalışma durumları

	Her Zaman		Sıklıkla		Ara sıra		Nadiren		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
YYÜ	10	47,6	3	14,3	7	33,3	1	4,8	21	100
Gazi Ü.	1	16,7	5	83,3	0	0	0	0	6	100
Atatürk Ü.	0	0	7	87,5	1	12,5	0	0	8	100
İnönü Ü.	0	0	3	75	1	25	0	0	4	100
Diğer	4	36,4	4	36,4	1	12,5	0	0	9	100
Toplam	15	30,0	22	44,0	12	24,0	1	2	50	100

Tablo 27’de görev yapan öğretmenlerin mezun oldukları üniversitelere baktığımızda YYÜ’ den mezun olan öğretmenlerin %47,6 ‘sı ve Gazi Üniversitesi mezunu öğretmenlerin %16’7’si öğrencilerine fa anahtarları ile ilgili çalışmalarını her zaman yaptıklarını, Atatürk Üniversitesinden mezun olan öğretmenlerin %87,5’i ile İnönü Üniversitesi mezunu öğretmenlerin %36’sı ise sıklıkla çalışma yaptıklarını belirtirken diğer üniversitelerden mezun olan öğretmenlerin her zaman ve sıklıkla çalışma yapma durumları %72,8 olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda öğretmenlerin fa anahtarları ile ilgili çalışmalara sıklıkla zaman ayırdıkları düşünülmektedir.

Tablo 28. Piyano eğitimi veren öğretmenlerin öğrencilerini sağ-sol el birlikteliği üzerinde çalıştırma durumları

	Her Zaman		Sıklıkla		Ara sıra		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Lisans	14	46,7	16	53,3	0	0	30	100
Yüksek L.	2	15,4	8	61,5	3	23,1	13	100
Doktora	1	14,3	5	71,4	1	14,3	7	100
Toplam	17	34	29	58	4	8	50	100

Tablo 28’i incelediğimizde lisans mezunu öğretmenlerin %46,7’sinin her zaman,% 53,3’ünün ise sıklıkla çalışma yaptıklarını, yüksek lisans yapan ya da mezun durumda olan öğretmenlerin %15,4’ünün her zaman %61,5’inin sıklıkla,%23,1’inin ise ara sıra çalışma yaptığı görülmektedir. Doktora yapan ya da mezun durumda olan öğretmenlerin ise %14,3’ünün her zaman, %71,4’ünün sıklıkla, %14,3’ünün ise ara sıra cevabı verdiği görülmektedir.

Öğrencinin eser bütünlüğüne hakim olabilmesi açısından sağ ve sol el birlikteliği üzerinde etüt ve egzersiz çalışmalarının yapılmasının, ders verimini arttıracakı düşünülmektedir.

Tablo 29. Piyano eğitimi veren öğretmenlerin eğitim durumuna göre arpej çalıştırma durumları

	Her Zaman		Sıklıkla		Ara sıra		Nadiren		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Lisans	2	6,7	18	60	7	23,3	3	10,0	30	100
Yüksek L.	0	0	6	46,2	4	30,8	3	23,1	13	100
Doktora	3	42,9	0	0	2	28,6	2	28,6	7	100
Toplam	5	10	24	48	13	26	8	16	50	100

Tablo 29’u incelediğimizde lisans mezunu öğretmenlerin %6,7’si her zaman, %60’ı sıklıkla,% 23,3’ü ara sıra,%10’u ise nadiren çalışma yaptıklarını ifade etmiştir.Yüksek lisans yapan ya da mezun durumda olan öğretmenlerin %46,2’si sıklıkla, %30,8’i ara sıra, %23,1’i ise nadiren çalışma yaptıklarını belirtmiştir.Doktora yapan ya da mezun durumda olan öğretmenlerin ise %42,9’u her zaman, %28,6’sı ara sıra, %28,6’sı ise nadiren çalışma yaptıklarını ifade etmiştir.

Bu bulgulara göre, ters parmak geçişlerinde hâkimiyetin sağlanması, parmak tekniğinin geliştirilmesi, eserlerde hız ve ritim sorununun en aza indirilebilmesi açısından öğretmenlerin bu çalışmaya her zaman önemle yer vermelerinin yararlı olduğu düşünülmektedir.

4. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Güzel Sanatlar Liselerinden mezun olup, Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 1. Sınıf öğrencilerinin piyanoda yaşadığı teknik sorunların araştırıldığı bu çalışma sonucu elde edilen bulgulardan yararlanılarak, şu sonuçlara ulaşılmıştır:

4.1. Güzel Sanatlar Lisesi Mezunu Öğrencilerin Piyanoda Yaşadıkları Teknik Sorunların Çözülmesine Yönelik Sonuçlar

1. Ankete katılan 96 öğrenciden sadece 16'sının (%16,7) , Milli Eğitim Bakanlığının yayınladığı ders kitaplarından yararlandığı görülmektedir. Bu bağlamda; öğrencilerin GSL'nde yararlandığı ders kitaplarının teknik beceri kazandırma konusunda yeniden değerlendirilmesi ve kaynak kitap sayısının artırılması yararlı görülmektedir.

2.96 katılımcı öğrencinin 74'ü (%77,1) günde 2 saatten daha az piyano çalıştıklarını ifade etmiştir. Bu bulgulara paralel olarak öğrencilerin teknik alıştırmalara zaman ayırma durumlarına yönelik verdikleri cevapları incelediğimizde (tril,çarpma,staccato vb.) 31 öğrenci (%32,3) 'bazen', 23 öğrenci (%24) 'çok az' 11 öğrenci (%11,5) ise 'hiçbir zaman' zaman ayırmadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun sonucunda öğrencinin piyano çalışmaya yeterli kadar zaman ayırmadığı ve buna bağlı olarak teknik becerilerini gerektiği kadar geliştiremediği düşünülmektedir.

3. Öğrencilerin deşifre güçlüğü yaşama sorununa yönelik bulgular sonucunda, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun deşifre geliştirmeye yönelik yeterince çalışma yapmadığı ve buna paralel olarak fa anahtarını geliştirmeye yönelik yeterince çalışma yapılmadığı saptanmıştır. Bu duruma dayalı olarak Güzel Sanatlar Liselerinde deşifre eğitimi üzerinde yeteri kadar durulmadığı düşünülmektedir. Müzik eğitimi genel olarak disiplinli bir çalışma sürecidir. Bu disiplin anlayışı çalgı eğitiminde önemle ve titizlikle uygulanmadığında, teknik ve müzikal sorunların giderilemeyeceği düşünülmektedir.

4.Ulaşılan bulgular sonucunda, öğrencilerin çoğunluğu eser çalışırken parmak numaralarına dikkat ettikleri saptanmıştır. Bu durum öğrencinin parmak tekniğinin doğru şekilde gelişmesi açısından yararlı görülmektedir.

5.Güzel Sanatlar Liselerinde alınan piyano eğitimi sürecinde, öğrencilerin yeterince dizi ve arpej çalışması yapımadığı tespit edilmiştir. Bu durumun öğrencilerin tonaliteye hâkim olamaması, hızlı eserlerde ritim sorunu yaşaması, zor pasajları müzikal doğrulukla yorumlayamaması gibi sonuçlar doğurabileceği düşünülmektedir.

6. Eserlerin daha önce öğretmen tarafından seslendirilme durumu incelendiğinde, öğrencilerin büyük çoğunluğu, eserlerin daha önce öğretmenleri tarafından seslendirildiğini ifade etmektedir. Bu durumun, öğrencinin öğretmenini model alarak görmesi ve güven kazanması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

7.Öğrencilerin pedal kullanımıyla ilgili eğitim alma durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde,katılımcıların çoğunluğunun yeterli pedal eğitimi almadıkları saptanmıştır. Bu bulgular, öğrencilerin çaldıkları eserlerin yorum bakımından eksik olduğunu ve GSL'nde okuyan öğrencilerin çaldıkları eserlerinin seviye olarak pedal kullanımı gerektirmediği sonucunu düşündürmektedir.

8.Elde edilen bulgular, öğrencilerin GSL'nde piyano eğitimi alırken, metronom aleti kullanma sıklığının az olduğunu göstermektedir. Metronom aletinin kullanılmaması, öğrencinin dizi, etüt ve eserlerdeki ritmik yapının sağlam olmaması ve notaların eşit aralıklarda icra edilememesi sonucunu doğurabilmektedir. Bu nedenle metronom kullanımının öğrenci alışkanlığına dönüştürülmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

9.Öğrencilerin çoğunluğu (%74,0),GSL'nde eğitim alırken, haftalık ders saatlerinin yetersiz olmasının, başarılarını olumsuz etkilediğini ifade etmiştir. Bu durumun öğrencinin piyanoyu gerektiği ölçüde öğrenememesi ve teknik becerileri geliştirme açısından yetersiz olması, enstrümanını yeteri kadar tanıyamaması ve benimseyememesi gibi olumsuz sonuçları beraberinde getirebileceği düşünülmektedir.

10.Elde edilen bulgular doğrultusunda, katılımcı öğrencilerin çoğunluğu (%54,2), GSL’nde eğitim alırken piyanoların ihtiyacı karşılayacak sayıda olmadığını belirtmişlerdir. Bu duruma paralel olarak öğrencilerin büyük çoğunluğunun (72,9) kendilerine ait piyanolarının olmadığı saptanmıştır. Bu bulgulara dayanarak öğrencilerin piyanodan okul saatlerinde yeterli şekilde yararlanmadığı görülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin okul dışı saatlerde ise çalışma imkânlarının olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda; öğrencilerin yeterli çalışma ve tekrar yapamamaları, teknik becerileri kazanabilmeleri açısından olumsuz sonuçlar doğurabilecektir.

11.Bulgulara göre Güzel Sanatlar Liselerindeki piyanoların yıllık bakımlarının düzenli bir şekilde yapılmadığı görülmektedir. Sonuç olarak, kötü tınlayan ya da tuşları sağlam basmayan bir piyanoda herhangi bir parça icra etmek, öğrencinin çalışma azmini ve müzikal gelişimini olumsuz etkileyebilecektir.

12.Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin çoğunluğunun, piyano çalışırken eserleri bölümlere ayırarak çalıştığı saptanmıştır. Öğrencilerin eserleri bölümleri ayırarak çalışmasının ve bu yöntemle zor pasajları belirleyip bu pasajlar üzerinde yoğunlaşmasının olumlu bir sonuç doğuracağı düşünülebilir.

13. Katılımcı öğrencilerin %75,5’i,GSL’nde aldıkları eğitim süreci içerisinde öğretmenlerinin değiştirildiğini, %25’i ise piyano öğretmenlerinin değiştirilmediğini ifade etmiştir. Bulgulara göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun öğretmenlerinin, istikrarlı bir şekilde değiştirildiği görülmektedir. Her öğretmenin kendine ait teknik yöntem ve metodu olduğunu düşündüğümüzde, öğrencilerin yeni gelen öğretmene alışma sürecinde zorlanacağı, psikolojik yönden uyum sorunu yaşayabileceği ve öğrencinin çalışma isteği üzerinde olumsuz sonuçlar yaratabileceği düşünülmektedir.

4.2. Güzel Sanatlar Liseleri ve Diğer Kurumlarda Piyano Eğitimi Veren Öğretmenlerin Kadro, Eğitim Durumu ve Teknik Çalışma Yöntemlerine Yönelik Sonuçlar

1. Bulgular sonucunda piyano eğitimi veren öğretmenlerin çoğunluğunun (%58), kadrolu olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda; her ne kadar kadrolu öğretmenlerin sayısı fazla olsa dahi, ücret karşılığı ve sözleşmeli öğretmenlerin görev sürelerinin bitmesi, öğrenci başarısını olumsuz yönde etkileyebilecektir. Sonuç olarak öğrenci, yeni eğitim döneminde yeni bir öğretmenle çalışmak zorunda kalabilecek ya da uyum sorunu yaşayabilecektir.

2.Elde edilen bulgular sonucunda piyano eğitimi veren öğretmenlerin %60'ı lisans mezunu, %26'sı yüksek lisans yapıyor ya da mezun olmuş durumda, %14'ü ise doktora yapıyor ya da mezun olmuş durumda olduğu saptanmıştır. Piyano eğitimcilerinin akademik kariyer derecelerine sahip olmalarının, öğrenci gelişimi ve eğitimi açısından son derece önemli olduğu görülmektedir.

3.Kadrolu, görevlendirme ve ücret karşılığı görev yapan öğretmenlerin fa anahtar çalışmalarına çoğunlukla zaman ayırdıkları saptanmıştır. Bu durumun, öğrencinin deşifre güçlüğü yaşamaması, sol el hâkimiyetini sağlıklı bir şekilde kazanabilmesi açısından olumlu sonuç yaratabileceği düşünülmektedir.

4.Kadrolu, görevlendirme ve ücret karşılığı görev yapan öğretmenlerin çoğunluğunun, öğrenci eser çalışırken duruş ve oturuşlarına çoğunlukla dikkat ettikleri saptanmıştır. Bu bulguların olumlu bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

5.Piyano eğitimi veren öğretmenlerin, eğitim durumlarına göre(lisans, yüksek lisans, doktora) elde edilen bulguları incelediğimizde, sağ ve sol el bütünlüğü üzerinde sıklıkla çalışma yaptırdıkları saptanmıştır. Bu duruma paralel olarak arpej çalışmalarına yönelik bulguları incelediğimizde doktora yapan ya da mezun durumda olan öğretmenlerin çoğunluğunun arpej çalışmasına sıklıkla zaman ayırdıkları fakat; lisans mezunu ya da yüksek lisans mezunu öğretmenlerin ise çoğunluğunun, ara sıra zaman

ayırdıkları saptanmıştır. Bu durum eğitim basamaklarının yükselmesinin eğitim sürecine bakış açısını ve uygulamalarını değiştirdiğini düşündürmektedir.

4.3. Öneriler

1. Öğrencilerin yararlandığı kaynak kitapların, teknik sorunların aşılması açısından eksik olduğu, bulgular sonucu saptanmıştır. Bu duruma yönelik çalışmaların yapılması için ilgili kurumlarla iletişime geçilmesinin ve yararlanılan kaynakların etüt ve eser bakımından zenginleştirilmesinin, piyano eğitim süreçlerinin kaliteli gelişimi açısından yararlı olacağı görülmektedir.

2. Öğrencilerin GSL'nde aldıkları piyano eğitimi sürecinde, sıklıkla öğretmen değişikliği yaşamamaları için, eğitim veren öğretmenlerin kadro durumlarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı ve ihtiyacı karşılayacak sayıda öğretmen alımı sağlanmalıdır.

3. Öğrencilerin piyanoda teknik becerileri geliştirebilmeleri açısından, haftalık ders saatlerinin düzenlenip artırılması yönünde çalışmaların yapılabilmesi önemli görülmektedir.

4. Güzel sanatlar liselerinde bulunan piyanoların ve konsol piyanoların, öğrencinin verimli çalışabilmesi açısından yıllık bakımlarının düzenli olarak yapılması sağlanmalıdır. Ayrıca akort sorununu tamamen çözülebilmesi için dijital piyanoların sayılarının artırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

5. Öğrencilerin ders dışı saatlerde öğretmenlerinden yararlanabilmeleri ve teknik becerilerini geliştirebilmeleri için, ilgili kurumlarla iletişime geçilip etüt saatleri oluşturulmalı ve öğrenciler okul dışı saatlerde de öğretmenlerinden yararlanma imkanı bulabilmelidir. Öğrenci çalışma ortamları, çalışma isteğini arttıracak şekilde fiziksel imkan ve görsellik açısından estetize edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Aksu,C (2010) *Türkiye 'de eğitim müziği*. İstanbul: Bemol Müzik Yayınları.
- Büyüköztürk,Ş. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Çakır, H. (2005). *Müzik öğretmenliği programı armoni eğitiminde başlangıç kaynaklarının analizi ve değerlendirilmesi*. Cumhuriyet Üniversitesi: Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Çiçek, V. (2016).*Güzel Sanatlar Liselerinde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. Ordu Üniversitesi: Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi.
- Ercan, N. (2008). *Piyano eğitiminde ilke ve yöntemler*. Ankara: Pan Yayıncılık
- Fenmen, M. (1997). *Müzikçinin el kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Gültek,B.(2007). *Piyano, bir çalgının biyografisi*.Ankara: Epilog Yayıncılık.
- İlyasoğlu, E. (2003). *Zaman içinde müzik*. Ankara: Yapı Kredi Yayınları.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2006). *Orta öğretim genel müdürlüğü piyano öğretim programı*. Erişme Tarihi: 10 Mart 2017.
- Pamir,L.(1983). *Çağdaş piyano eğitimi*, İstanbul: Beyaz Köşk Yayınları.
- Say, A. (2001). *Müzik tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Selanik, C. (1996).*Müzik sanatının tarihi serüveni*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Şen B.S .(1999). *Piyano tekniğinin biyomekanik temeli*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Tanrıverdi,A. (1996). A.G.S.L. Müzik bölümlerinde uygulanan çalgı eğitimi ve viyolanın çalgı eğitimi içerisindeki yeri. *I. Uluslar arası A.G.S.L. Müzik Bölümleri sempozyumu*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Bursa.

EKLER

EK-1

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIKLARI TEKNİK PROBLEMLERLE İLGİLİ VERİ TOPLAMA ARACIDIR.

Sevgili öğrenciler, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde (GSL) piyano eğitimi alan öğrencilerin yaşadığı teknik problemler üzerine yapmakta olduğum yüksek lisans tez araştırması için, aşağıdaki sorular doğrultusunda, sizin yaşadığınız teknik problemler hakkında görüşlerinizi almam gerekmektedir. Bu nedenle aşağıdaki soruları cevaplamanızı rica ediyorum.

Hangi üniversitede eğitim görmektesiniz?

.....

- 1) GSL'nde aldığımız piyano eğitimi süreci boyunca **ağırlıklı** olarak hangi metot kitabını çalıştınız?
- Czerny
 - Burkard
 - Hanon
 - Beyer
 - Diğer
- (Belirtiniz).....

- 2) GSL'nde piyano eğitimi alırken, piyano çalışmaya günde ortalama ne kadar zaman ayırıyordunuz?
- Yarım saat
 - 1 saat
 - 2 saat
 - 2 saatten fazla
 - Diğer
- (Belirtiniz)
-

- 3) GSL'nde aldığınız piyano eğitimi sürecinde çalıştığınız eserler, size öğretmeniniz tarafından seslendirildi mi?
- Her zaman
 - Çoğunlukla
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman

- 4) GSL' de aldığınız piyano eğitim süreci boyunca fa anahtarı ile ilgili yeteri kadar çalışma yaptınız mı?
- Her zaman
 - Çoğunlukla
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman
- 5) GSL' de aldığınız piyano eğitimi süreci boyunca, eser ve etütleri çalışırken parmak numaralarını dikkate alır mıydınız?
- Her zaman
 - Çoğunlukla
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman
- 6) GSL' de aldığınız piyano eğitimi süreci boyunca pedal kullanımı ile ilgili almış olduğunuz eğitim yeterli midir?
- Büyük ölçüde
 - Tamamen
 - Çok az
 - Kısmen yeterli
 - Yetersiz
- 7) GSL' de aldığınız piyano eğitimi ders sürecinde, eser ya da etüt çalışırken, metronom aleti kullanır mıydınız?
- Her zaman
 - Çoğu zaman
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman
- 8) GSL' de aldığınız piyano eğitimi süreci boyunca, çalıştığınız eserlerin nüans işaretlerine ne derece dikkat ederdiniz?
- Her zaman
 - Çoğu zaman
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman
- 9) GSL' de aldığınız piyano eğitimi süreci boyunca, esere çalışırken deşifre gücünüzü yaşıyor muydunuz?
- Hiçbir zaman
 - Çoğu Zaman
 - Bazen
 - Çok az
 - Her zaman

- 10) GSL' de aldığınız piyano eğitimi süreci boyunca, çalıştığınız eserler hakkında yeterince araştırma yapar mıydınız?
- Her zaman
 - Çoğu zaman
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman
- 11) GSL' de aldığınız piyano eğitimi sürecinde, kullanmış olduğunuz piyanonun türü hangisiydi?
- Kuyruklu Piyano
 - Konsol Piyano
 - Elektronik Piyano
 - Elektronik Org
 - Diğer (Belirtiniz).....
- 12) Aldığınız piyano eğitimi sürecinde, kullanmış olduğunuz piyanoların akordu ne sıklıkla yapılıyordu?
- 6 Ay
 - 1 Yıl
 - 2 Yıl
 - 3 Yıl ve üstü
 - Yapıldığını görmedim
- 13) Eser çalışmaya başlamadan önce dizi çalışması yapar mıydınız?
- Her zaman
 - Çoğu zaman
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman
- 14) Eser çalışmaya başlamadan önce arpej çalışması yapar mıydınız?
- Her zaman
 - Çoğu zaman
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman
- 15) Aldığınız piyano eğitimi sürecinde, çalıştığınız eser ya da etüt içerisinde bulunan teknik alıştırmalara yeterince zaman ayırır mıydınız? (Tril, arpej, v.b)
- Her zaman
 - Çoğu zaman
 - Bazen
 - Çok az
 - Hiçbir zaman

16) GSL'nde aldığınız piyano eğitimi sürecinde eser çalışırken hangi yöntemleri uyguladınız?

- a) Eserleri bölümlere ayırarak çalıştım.
- b) Esere başlamadan önce eserin tonuyla ilgili dizi çalışmaları yaptım.
- c) Eserleri sağ el-sol el ayrı olmak üzere çalıştım.
- d) Eserleri iki elimi birlikte kullanarak çalıştım.
- e) Diğer

(Belirtiniz)

.....

17) GSL' de aldığınız piyano eğitimi süreci boyunca, okulunuzda çalışma ihtiyacınızı karşılayacak sayıda piyano mevcut muydu?

- a) Evet
- b) Hayır

18) GSL' de aldığınız piyano eğitimi süreci boyunca, piyano dersinin az olması başarınızı olumsuz yönde etkiliyor muydu?

- a) Evet
- b) Hayır

19) Kendinize ait piyanonuz var mıdır?

- a) Evet
- b) Hayır

20) GSL aldığınız eğitim süreciniz boyunca piyano öğretmeniniz değiştirildi mi?

- a) Evet
- b) Hayır

EK-2

Sayın katılımcı;

“Piyano eğitimi alan öğrencilerin yaşadığı teknik problemler” üzerine yapmakta olduğum yüksek lisans tez araştırması için veri toplamak üzere siz değerli öğretmenlerden, öğrencilerinizin piyano çalarken yaşadığı teknik problemler hakkında görüş bildirmenizi rica ederim.

Değer Şahin
Müzik Öğretmeni

Lütfen uygunluk derecesine göre işaretleyiniz.

Kadro durumunuz nedir?

- a) Kadrolu
- b) Sözleşmeli
- c) Görevlendirme (Başka bir eğitim kurumundan)
- d) İl Sistemi Dışı (Kadro veya Sözleşme dışı ders ücreti karşılığı)

Mezun olduğunuz üniversite:

.....

Eğitim Durumunuz?

- a) Lisans
- b) Yüksek Lisans (yapıyor)
- c) Yüksek Lisans (bitirmiş)
- d) Doktora (yapıyor)
- e) Doktora (bitirmiş)

	a) Her Zaman	b) Sıklıkla	c) Ara Sıra	d) Nadiren	e) Hiçbir Zaman
Öğrencilerime ders saati dışında da zaman ayırırım.					
Öğrencilerime “Fa” anahtarıyla ilgili yeterince zaman ayırırım.					
Öğrencilerimlepiyano eserleri çalışırken, doğru parmak numaraları kullanmalarına dikkat ederim.					
Eser seçimindeöğrenci seviyesini dikkate alırım.					
Piyanoda öğrenciye çalıştırdığım eserleri daha önce mutlaka seslendiririm.					
Öğrencilerimle deşifre geliştirmeye yönelik çalışmalar yaparım.					
Öğrencilerime eser çalıştırdığım zaman metronom aleti kullanırım.					
Öğrencilerime sağ ve sol el birlikteliği (senkronizasyonu) üzerine yeterince çalışma yaptırırım.					
Öğrencilerime pedal kullanımıyla ilgili yeterince çalışma yaptırırım.					
Öğrencilerime eser çalıştırırken duruş ve oturuşlarına dikkat ederim.					
Öğrencilerimle nüans işaretlerine yönelik çalışmalar yaparım.					
Öğrencilerime çaldıkları eserler hakkında araştırma yapmalarını öneririm.					
Öğrencilerime ders başlangıcında dizi çalışması yapmalarını öneririm.					
Öğrencilerime eser çalmaya başlamadan önce arpej çalışması yapmalarını öneririm.					
Öğrencilerime çaldıkları eserlerin dönem özelliklerine yönelik bilgi veririm.					
Öğrencilerime çaldıkları eserlerin bestecileri hakkında bilgi veririm.					
Öğrencilerime piyano eserlerini ezbere çalmayı öneririm					

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

ADI SOYADI Değer Şahin
DOĞUM YERİ ve TARİHİ Van 06.09.1979

EĞİTİM DURUMU

ÖN LİSANS YYÜ Meslek Yüksek Okulu Büro Yönetimi ve Sekreterlik
LİSANS YYÜ Eğitim Fak. Gse Bölümü Müzik Eğitimi ABD
YABANCI DİLLER İngilizce

İŞ DENEYİMİ

Antalya Muratpaşa Cumhuriyet İlköğretim Okulu (2009 – 2010)
Van Tuşba Ermişler Dostluk İlköğretim Okulu (2011 – 2014)
Van Bostaniçi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (2014 – Halen)
Van YYÜ Eğitim Fak. GSE Eğit. ABD. Piyano Öğrt. El. (2010 – Halen)

İLETİŞİM

e-posta dgrshn@gmail.com